

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**IMPLEMENTAREA ARTICOLELOR 5 ȘI
6 ALE DIRECTIVEI 2014/42/UE
PRIVIND ÎNGHEȚAREA ȘI
CONFISCAREA INSTRUMENTELOR ȘI
PRODUSELOR INFRAȚIUNILOR
SĂVÂRȘITE ÎN UNIUNEA
EUROPEANĂ**

studiu documentar

septembrie 2022

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților. Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă. Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Virgilia Ioan

Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
AUSTRIA	11
BELGIA.....	12
ESTONIA	13
FRANȚA	14
GERMANIA.....	15
GRECIA	16
LUXEMBURG	17
ITALIA.....	18
SPANIA.....	19
WEBOGRAFIE	19

Introducere

Potrivit [Raportului Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu COM\(2020\)217 – Recuperarea și confiscarea activelor](#), crima organizată este una dintre cele mai mari amenințări la adresa securității Uniunii Europene. Potrivit Europol, peste 5.000 de grupuri de crimă organizată sunt în prezent investigate în Europa. Crima organizată este determinată de profit, activitățile ilegale generând profituri uriașe - veniturile crimei organizate în UE sunt estimate la aproximativ 110 miliarde EUR pe an.

Europol estimează că, la nivelul UE, doar aproximativ 2% din veniturile din infracțiuni sunt înghețate și cca 1% confiscate. Acest lucru permite grupurilor criminale organizate să investească în extinderea activităților lor criminale și în infiltrarea economiilor legale. Europol estimează că sume cuprinse între 0,7 – 1,28% din PIB-ul anual al UE sunt implicate în activități financiare suspecte.

Confiscarea produselor infracționale reprezintă o componentă esențială a luptei împotriva criminalității organizate, deoarece îi privează pe infractori de câștigurile financiare ilegite.

Procesul de recuperare a activelor cuprinde mai multe faze:

- identificarea și urmărirea bunurilor dobândite ilegal;
- înghețarea și sechestrarea bunurilor în vederea unei eventuale confiscări ulterioare a acestora;
- gestionarea bunurilor înghețate și sechestrate pentru păstrarea valorii acestora;
- confiscarea bunurilor dobândite ilegal;
- eliminarea bunurilor confiscate, care ar putea include reutilizarea lor în scopuri publice sau sociale.

În 2014, Parlamentul European și Consiliul au adoptat [Directiva 2014/42/UE privind indisponibilizarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană](#), act care a introdus:

- dispoziții privind confiscarea fără condamnare (cel puțin în cazul în care persoana acuzată sau suspectată evadează sau este bolnavă);
- dispoziții privind confiscarea extinsă pentru o listă specifică de infracțiuni;
- dispoziții privind confiscarea de la terți;
- clarificări privind înghețarea bunurilor în vederea confiscării ulterioare, inclusiv înghețarea „urgentă”;
- garanții stricte, asigurând respectarea drepturilor părților afectate de procedurile de înghețare sau confiscare;

- reguli care permit depistarea și urmărirea bunurilor chiar și după o condamnare definitivă pentru a asigura executarea efectivă a ordinului de confiscare;
- dispoziții privind gestionarea bunurilor înghețate și confiscate;
- dispoziții care impun statelor membre să colecteze și să gestioneze date statistice cuprinzătoare privind înghețarea și confiscarea.

În conformitate cu Protocoalele 21 și, respectiv, 22 la Tratatul privind Uniunea Europeană, Regatul Unit și Danemarca nu au luat parte la adoptarea directivei și, prin urmare, nu sunt legate de aceasta și nici nu fac obiectul aplicării acesteia. Irlanda și-a exercitat dreptul de a participa la adoptarea și aplicarea directivei.

În conformitate cu articolul 12 din directivă, statele membre erau obligate să transpună dispozițiile acesteia în dreptul intern până la 4 octombrie 2016.

Pe lângă Directiva 2014/42/UE, adoptarea [Regulamentului \(UE\) 2018/1805 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și confiscare](#) este o altă etapă semnificativă în domeniul recuperării activelor. Regulamentul urmărește să faciliteze recuperarea transfrontalieră a activelor și să facă mai rapidă și mai simplă înghețarea și confiscarea activelor infracționale în UE. Se va aplica tuturor ordonanțelor de înghețare și confiscare emise în cadrul procedurilor în materie penală, inclusiv confiscarea pe bază de condamnare și fără condamnare.

Capacitatea de a îngheța și confisca bunurile depinde direct de capacitatea de a le urmări și identifica în mod eficient. [Decizia 2007/845/JAI a Consiliului](#) obligă statele membre să înființeze sau să desemneze birouri naționale de recuperare a activelor pentru a asigura cea mai rapidă urmărire posibilă la nivelul UE a activelor ilicite.

De asemenea, au fost luate măsuri la nivelul UE pentru a asigura un acces mai rapid la informații. În ultimele trei decenii, Uniunea Europeană a dezvoltat un cadru juridic solid pentru combaterea spălării banilor ([AML](#)), care stabilește, de asemenea, registre ale beneficiarilor reali pentru persoanele juridice și mecanisme și registre de conturi bancare centrale. [Directiva 2019/1153](#) privind utilizarea informațiilor financiare acordă autorităților de aplicare a legii și oficiilor de recuperare a activelor acces direct la informațiile contului bancar în scopul combaterii infracțiunilor grave.

Doar 8 state membre au notificat Comisiei transpunerea completă a directivei în ordinele lor juridice naționale până la termenul limită de transpunere (4 octombrie 2016). Prin urmare, în noiembrie 2016, Comisia a trimis scrisori de punere în întârziere pentru necomunicarea măsurilor naționale de punere în aplicare către 18 state membre (Belgia, Bulgaria, Cehia, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Croația, Cipru,

Lituania, Luxemburg, Ungaria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia și Suedia). 15 dintre aceste 18 state membre au notificat ulterior Comisiei măsurile naționale de punere în aplicare, declarând că transpunerea a fost finalizată. După ce a verificat caracterul complet al transpunerii, Comisia a decis să închidă procedurile de încălcare a dreptului comunitar pentru aceste 15 state membre. În prezent, doar trei proceduri de încălcare a dreptului comunitar pentru necomunicare rămân deschise. Acestea privesc Bulgaria, Luxemburg și România.

Analiza măsurilor naționale de punere în aplicare oferă Comisiei o perspectivă asupra impactului directivei asupra sistemelor naționale de recuperare a activelor și de confiscare. Un număr de 24 din 26 de state membre au adoptat o nouă legislație pentru a transpune dispozițiile acesteia în legislațiile naționale. În majoritatea cazurilor, măsurile naționale de punere în aplicare au constat în modificări ale unor dispoziții existente. S-au operat modificări pentru următoarele concepte juridice:

- definițiile pentru „produs” și „instrumente” (Bulgaria, Cehia, Estonia, Grecia, Franța, Cipru, Finlanda);
- confiscarea pe bază de condamnare (Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Italia, Letonia, Austria, Polonia, Portugalia, Finlanda);
- confiscarea fără condamnare (Germania, Irlanda, Spania, Cipru, Letonia, Malta, Portugalia, Finlanda, Suedia);
- confiscarea extinsă și domeniul de aplicare a infracțiunilor pentru care este posibilă confiscarea extinsă (Belgia, Cehia, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Italia, Cipru, Letonia, Luxemburg, Ungaria, Polonia, Portugalia, Suedia);
- confiscarea de la terți (Estonia, Irlanda, Grecia, Cipru, Ungaria, Polonia, Portugalia, Finlanda);
- înghețarea activelor (Austria, Portugalia);
- regimul de garanții (Spania, Franța, Letonia, Portugalia);
- executarea efectivă a ordinelor de confiscare (Letonia, Malta, Austria, Portugalia);
- gestionarea bunurilor înghețate și confiscate (Belgia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Franța, Croația, Cipru, Letonia, Ungaria, Malta, Portugalia, România).

Articolul 5 stabilește dispoziții privind confiscarea extinsă, solicitând statelor membre să permită confiscarea bunurilor aparținând unei persoane condamnate atunci când:

- (i) infracțiunea este susceptibilă să genereze un beneficiu economic; și
- (ii) circumstanțele cauzei indică faptul că proprietatea provine dintr-o activitate infracțională.

Analiza sugerează că există diferite standarde de probă în statele membre. În Austria, confiscarea extinsă este permisă numai dacă „se presupune în mod rezonabil” că proprietatea provine dintr-un comportament/activitate ilegal/ă. În Estonia, Cipru și Țările de Jos, instanța poate „presupune” (în mod rezonabil) că activele provin din activități ilegale. În Cehia, confiscarea extinsă impune instanței să „aibă în vedere/să ia în considerare” dacă o parte din proprietate provine din activități infracționale. În Spania, instanța trebuie să „decidă, pe baza unor dovezi obiective bine întemeiate” că proprietatea provine din activități ilegale. În Letonia, Lituania și Malta, instanțele trebuie să „creadă în mod rezonabil” că proprietatea provine din activități ilicite. În Belgia trebuie să existe „indicii serioase și concrete” că avantajele provin din infracțiune. În Suedia, instanța trebuie să considere că „în mod clar, cel mai probabil acestea se constituie venituri dintr-o activitate infracțională”. În România, instanța trebuie să fie „convinsă” că proprietatea provine dintr-o activitate infracțională.

Legislația de transpunere din majoritatea statelor membre (Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Germania, Estonia, Spania, Croația, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Letonia, Malta, Polonia, Portugalia, România) conține criterii pentru a ajuta instanța să stabilească dacă bunurile în cauză provin dintr-o activitate infracțională (de exemplu, existența unei disproporții între venitul legal al persoanei afectate și valoarea bunurilor acesteia sau între situația financiară și stilul de viață). În mai multe state membre, confiscarea extinsă nu este posibilă dacă valoarea proprietății se află sub un anumit prag - de exemplu, sub 12.500 EUR în Lituania și sub 200.000 PLN în Polonia (aproximativ 47.000 EUR). În Bulgaria și Slovenia, trebuie să existe o neconcordanță între veniturile legale ale persoanei suspectate sau acuzate și bunurile acesteia, de cel puțin 150.000 BGN (aproximativ 76.700 EUR) și, respectiv, 50.000 EUR. Existența unei diferențe semnificative între venitul legal al persoanei suspectate și bunurile acesteia este, de asemenea, reglementată și de legea slovacă și (diferența) trebuie să se ridice la cel puțin 1.500 de ori salariul minim pe țară.

Unele state membre au stabilit termene în care activele dobândite pot fi considerate ca provenind dintr-o activitate infracțională (de exemplu, 5 ani înainte de rechizitoriu în Belgia, Ungaria, Portugalia și România; 6 ani înainte de rechizitoriu în Cipru și Irlanda; 10 ani înainte de rechizitoriu în Bulgaria; cu 5 ani înainte de săvârșirea infracțiunii în Cehia, Lituania și Polonia și cu 6 ani înainte de săvârșirea infracțiunii în Țările de Jos).

Bulgaria și Slovenia au transpus această dispoziție în legislația privind confiscarea civilă, prin care este posibilă confiscarea bunurilor unei persoane care nu a fost condamnată pentru o infracțiune.

Articolul 5 alineatul (2) prevede că măsura confiscării extinse trebuie să fie disponibilă cel puțin pentru anumite infracțiuni expres prevăzute, precum și pentru infracțiunile prevăzute la articolul 3 din directivă care sunt pedepsite (în temeiul unui instrument al UE sau al dreptului național) cu o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin 4 ani.

Majoritatea statelor membre (Belgia, Bulgaria, Cehia, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Croația, Ungaria, Austria, Portugalia, Slovenia, Finlanda, Suedia) au întocmit liste specifice de infracțiuni pentru care este posibilă confiscarea extinsă. În plus, într-un număr de state membre, confiscarea extinsă este posibilă pentru toate infracțiunile pedepsite cu închisoarea pentru un termen de cel puțin 3 ani (Austria) sau de cel puțin 4 ani (Cehia, Finlanda, Suedia). În Germania, Italia, Cipru și Lituania, confiscarea extinsă este permisă pentru fiecare infracțiune. În Malta, confiscarea extinsă este permisă pentru orice infracțiune pasibilă de închisoare pentru un termen mai mare de 1 an. În Franța, confiscarea extinsă este permisă pentru infracțiunile care se pedepsesc cu închisoarea pentru o durată privativă de cel puțin 5 ani. În Irlanda, Luxemburg și România, confiscarea extinsă este posibilă pentru toate infracțiunile pedepsite cu închisoarea pentru un termen de cel puțin 4 ani. Legislația de transpunere din mai multe state membre (Finlanda, Franța, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, România) conține cerința ca infracțiunea să fie de natură să genereze un câștig financiar. În cele mai multe cazuri, confiscarea extinsă a fost permisă în mare măsură pentru infracțiunile prevăzute la articolul 5 alineatul (2).

Articolul 6 impune statelor membre să reglementeze confiscarea produselor infracțiunii transferate către un terț sau dobândite direct de către o persoană suspectată sau acuzată. În conformitate cu articolul 6, confiscarea de la terți este permisă cel puțin în cazurile în care terțul știa sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului sau achiziției era evitarea confiscării.

În Belgia, Ungaria, Austria și Slovacia sunt aplicabile reguli generale de confiscare, care vizează originea ilicită a bunului și permit confiscarea acestuia, indiferent dacă aparține persoanei suspectate sau acuzate sau unui terț. Restul statelor membre aplică dispoziții specifice privind confiscarea de la terți.

Cerința conform căreia terța persoană „știa sau ar fi trebuit să știe (...) că scopul transferului sau achiziției era evitarea confiscării” a fost reflectată în legislația de transpunere în majoritatea statelor membre (Bulgaria, Cehia, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Cipru, Lituania, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovenia, Finlanda, Suedia). Legislația de transpunere din Franța, Letonia și Luxemburg se referă la confiscarea bunurilor aflate „la dispoziția” unei persoane condamnate. Legislația din Italia permite confiscarea bunurilor/beneficiilor al căror deținător, „prin intermediul unei persoane fizice sau juridice”, este o persoană

condamnată. Legislația din Croația se referă la confiscarea bunurilor ilicite „transferate unei persoane sau nedobândite cu bună-credință”.

Articolul 6 se referă numai la confiscarea „bunurilor, transferate direct sau indirect unui terț sau dobândite de acesta”. Cu toate acestea, legislația de transpunere din unele state membre (Cehia, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Franța, Cipru, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia) permite, de asemenea, confiscarea instrumentelor transferate sau achiziționate de către un terț.

În România, legislația națională prevede confiscarea bunurilor de la membrii familiei și de la persoanele juridice (în contextul infracțional). În Bulgaria, prevederea a fost transpusă prin legea confiscării civile, care se aplică unei liste specifice de infracțiuni.

Articolul 6 alineatul (2) prevede că drepturile terților de bună-credință nu trebuie să fie prejudiciate. Legislația de transpunere din aproape toate statele membre este conformă cu această dispoziție a directivei și garantează drepturile terților de bună credință.

În **România**, confiscarea extinsă este prevăzută în art.112.1 din [Codul penal](#):

(1) Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele menționate la art. 112, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea uneia dintre următoarele infracțiuni, dacă fapta este susceptibilă să îi procure un folos material și pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare:

- a) infracțiuni privind traficul de droguri și de precursori;
- b) infracțiuni privind traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile;
- c) infracțiuni privind frontiera de stat a României;
- d) infracțiunea de spălare a banilor;
- e) infracțiuni din legislația privind prevenirea și combaterea pornografiei;
- f) infracțiuni din legislația privind combaterea terorismului;
- g) constituirea unui grup infracțional organizat;
- h) infracțiuni contra patrimoniului;
- i) nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați;
- j) falsificarea de monede, timbre sau de alte valori;
- k) divulgarea secretului economic, concurența neloială, nerespectarea dispozițiilor privind operații de import sau export, deturnarea de fonduri, infracțiuni privind regimul

importului și al exportului, precum și al introducerii și scoaterii din țară de deșeuri și reziduuri;

l) infracțiuni privind jocurile de noroc;

m) infracțiuni de corupție, infracțiunile asimilate acestora, precum și infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene;

n) infracțiuni de evaziune fiscală;

o) infracțiuni privind regimul vamal;

p) infracțiuni de fraudă comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice;

q) traficul de organe, țesuturi sau celule de origine umană.

(2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței, depășește în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit*);

b) instanța are convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin.(1).

(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin.(2) se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul.

(4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înțelege și sumele de bani.

(5) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, membrii familiei acesteia.

(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea.

(8) Confiscarea nu poate depăși valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. (2), care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.

De asemenea, [Codul de procedură penală](#) prevede, în art.249.4, că măsurile asigurătorii în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse se pot lua asupra bunurilor suspectului sau inculpatului ori ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora se află bunurile ce urmează a fi confiscate.

Austria

Codul penal

Secțiunea 19a

(1) Obiectele pe care făptuitorul le-a folosit pentru a săvârși o infracțiune cu intenție, care au fost destinate de către acesta a fi folosite la săvârșirea acestei infracțiuni sau care au fost produse în urma acestei fapte, se confiscă în cazul în care acestea se află în proprietatea făptuitorului la momentul pronunțării deciziei în primă instanță.

(1a) Confiscarea se extinde și asupra valorilor de substituție ale bunurilor prevăzute la alin.1 care sunt deținute de făptuitor la momentul pronunțării hotărârii în primă instanță.

(2) Se exclude confiscarea în cazul în care (aceasta) este disproporționată față de gravitatea infracțiunii sau față de acuzația împotriva făptuitorului.

Secțiunea 20

(1) Instanța declară confiscat orice bun obținut pentru sau prin săvârșirea unei fapte pedepsite de lege.

(2) Confiscarea se extinde, de asemenea, la valoarea de utilizare și de înlocuire a activelor care urmează să fie declarate confiscate în temeiul alineatului (1).

(3) În măsura în care bunurile care fac obiectul confiscării în temeiul subsecțiunii 1 sau 2 nu sunt sechestrate sau confiscate [articolul 110 alineatul (1) punctul 3 și articolul 115 alineatul (1) punctul 3 din Codul de procedură penală], instanța declară confiscată o sumă de bani echivalentă bunurilor obținute în temeiul subsecțiunilor 1 și 2.

(4) În cazul în care valoarea bunurilor care urmează să fie declarate confiscate nu poate fi determinată sau poate fi determinată numai cu un efort disproporționat, instanța o va stabili după propria convingere.

Secțiunea 20b – Confiscarea extinsă

(1) Bunurile care fac obiectul puterii de dispoziție a unei organizații criminale (articolul 278a) sau al unei organizații teroriste (articolul 278b) sau care au fost puse la dispoziție sau colectate ca mijloc de finanțare a terorismului (articolul 278d) sunt declarate confiscate.

(2) În cazul în care a fost săvârșită o faptă ilegală în temeiul secțiunilor 278 sau 278c, pentru a cărei săvârșire sau prin care au fost obținute bunurile, sau o astfel de infracțiune a fost săvârșită, sunt declarate confiscate și acele bunuri care au fost

obținute într-o legătură temporală cu această faptă, în cazul în care este rezonabil să se presupună că provin dintr-o faptă ilegală, iar originea lor legală nu poate fi credibilă.

(2a) În plus, bunurile provenite dintr-o infracțiune în temeiul articolelor 104, 104a, 165, 207a, 215a alin.1 sau 2, 216, 217, 246, 277 bis 280, 302 la 302, 309 sau conform secțiunii 25, conform secțiunii 28a din [Legea Narcoticelor](#), conform §§ 39 sau 40 din [Codul penal fiscal](#), sau în conformitate cu § 114 din Legea privind cetățenii străini sunt confiscate dacă persoana în cauză nu poate fi urmărită sau condamnată pentru această infracțiune. Pentru a decide asupra confiscării, instanța își poate baza convingerea că bunul provine dintr-o infracțiune, în special pe o discrepanță semnificativă între bun și venitul legal al persoanei în cauză, inclusiv circumstanțele găsirii bunului, alte circumstanțe personale și economice ale persoanei în cauză și rezultatele anchetei asupra infracțiunii care a declanșat acțiunea penală.

În secțiunile 109-116 din [Codul de procedură penală austriac](#) este prezentată detaliat măsura confiscării.

Belgia

[Codul penal](#), art.43.4

§1. Fără a aduce atingere articolului 43bis alineatele (3) și (4), beneficiile pecuniare menționate la alineatul (2), bunurile și valorile mobiliare care le-au fost substituite și veniturile din avantajele investite aflate în patrimoniul sau în posesia unei persoane pot, la cererea procurorului Coroanei, să fie confiscate sau această persoană poate fi condamnată la plata unei sume pe care judecătorul o consideră echivalentă cu valoarea acestor bunuri dacă a fost găsit vinovat de săvârșirea unor infracțiuni (...).

§2. Confiscarea la care se face referire la §1 poate fi dispusă împotriva făptuitorilor, co-autorilor și complicilor condamnați pentru una sau mai multe dintre infracțiunile enumerate în prezentul articol și în condițiile definite la §1, dacă persoana condamnată a dobândit, în cursul unei perioade, prestații pecuniare suplimentare, dacă există indicii serioase și concrete că acestea rezultă din infracțiunea pentru care a fost condamnat sau din infracțiuni susceptibile de a genera, direct sau indirect, un avantaj economic, cu condiția ca persoana condamnată să nu fi putut dovedi contrariul. (...)

§3. Perioada care începe cu cinci ani înainte de punerea sub acuzare a persoanei și curge până la data pronunțării sentinței este considerată relevantă în sensul prezentului articol. (...)

§4. Bunurile deținute de o organizație criminală trebuie confiscate, sub rezerva drepturilor terților care acționează cu bună-credință.

Estonia

Cod penal, art.83² – Confiscarea extinsă a bunurilor obținute din infracțiuni

1) În cazul în care instanța condamnă o persoană pentru o infracțiune și impune pedeapsa închisorii pe o perioadă de cel puțin un an sau închisoare pe viață, instanța poate, în cazurile prevăzute de prezentul cod, să confişte o parte sau toate bunurile infractorului, dacă acestea aparțin infractorului la momentul pronunțării hotărârii și dacă natura infracțiunii, venitul legal sau diferența dintre situația financiară și nivelul de trai al persoanei, ori un alt fapt motivează presupunerea că persoana a dobândit bunurile prin săvârșirea infracțiunii. Confiscarea nu se aplică bunurilor cu privire la care persoana atestă că aceste bunuri au fost plătite integral sau parțial din venituri legale.

1¹) În cazul în care o instanță condamnă o persoană juridică pentru o infracțiune, instanța poate, în cazurile prevăzute de prezentul cod, să confişte o parte sau toate bunurile infractorului, dacă acestea aparțin persoanei juridice la momentul pronunțării hotărârii și dacă natura infracțiunii sau alte fapte dau motiv să se presupună că activitatea principală a persoanei juridice vizează săvârșirea de infracțiuni, iar bunurile au fost dobândite prin săvârșirea infracțiunii. Confiscarea nu se aplică bunurilor cu privire la care persoana atestă că aceste bunuri au fost plătite integral sau parțial din venituri legale.

(2) Prin excepție, o instanță poate confisca bunurile unei terțe persoane pe baza și în măsura specificate la subsecțiunea (1) din prezenta secțiune, dacă acestea aparțin terței persoane la momentul pronunțării hotărârii, iar dacă:

- acestea au fost dobândite, în totalitate sau în partea esențială, pe seama contravenientului, drept cadou sau în orice alt mod la un preț considerabil mai mic decât prețul normal al pieței, sau
- a treia persoană a știut că bunurile au fost transferate persoanei pentru a evita confiscarea.

(3) Confiscarea nu se aplică bunurilor unui terț care au fost dobândite:

- mai devreme de zece ani de la săvârșirea infracțiunii de gradul I, sau
- mai devreme de cinci ani de la săvârșirea unei infracțiuni de gradul II.

(4) La confiscarea extinsă a bunurilor dobândite prin infracțiune, instanța ține seama de dispozițiile subsecțiunii 83¹ alin. (3) din prezentul cod.

Franța

[Cod penal](#), art.131-21

Pedeapsa complementară a confiscării se aplică în cazurile prevăzute de lege sau regulament. De asemenea, se realizează de drept pentru infracțiuni și contravenții pedepsite cu închisoare mai mare de un an, cu excepția infracțiunilor de presă.

Sub rezerva ultimului alineat, confiscarea acoperă toate bunurile mobile sau imobile, indiferent de natura lor, divizate sau nedivizate, care au fost folosite la săvârșirea infracțiunii sau care au fost destinate săvârșirii acesteia și al căror proprietar este persoana condamnată, sub rezerva drepturilor proprietarului de bună-credință, care dispune liber de acestea. Atunci când o infracțiune pentru care se aplică pedeapsa confiscării a fost săvârșită prin intermediul unui serviciu de comunicare publică online, instrumentul utilizat pentru accesarea acestui serviciu este considerat bun mobil utilizat la comiterea infracțiunii și poate fi confiscat. În cursul cercetării sau al instrumentării, acesta poate fi confiscat în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

Sub rezerva ultimului paragraf, confiscarea acoperă și toate bunurile care fac obiectul sau produsul direct sau indirect al infracțiunii, cu excepția bunurilor care pot fi restituite victimei. În cazul în care veniturile din infracțiune au fost amestecate cu fonduri de origine legală pentru achiziționarea unuia sau mai multor bunuri, confiscarea se poate referi la aceste bunuri numai în limita valorii estimate a acestora.

Sub aceleași rezerve, confiscarea se poate referi și la orice bun mobil sau imobil definit de lege sau de regulamentul care pedepsește infracțiunea.

Sub aceleași rezerve, dacă este vorba despre o infracțiune pedepsită cu cel puțin cinci ani închisoare și care a generat un profit direct sau indirect, confiscarea se aplică și bunurilor mobile sau imobile, indiferent de natura lor, divizate sau indivize, aparținând condamnatului, sub rezerva drepturilor proprietarului de bună-credință, atunci când nici condamnatul, nici proprietarul nu sunt în măsură să explice proveniența bunurilor a căror confiscare se are în vedere.

Sub rezerva ultimului alineat, atunci când legea care pedepsește infracțiunea sau contravenția prevede astfel, confiscarea se poate referi și la totalitatea sau o parte din bunurile aparținând persoanei condamnate, indiferent de natura lor, mobilă sau imobilă, divizată sau nedivizată.

Confiscarea este obligatorie pentru obiectele calificate drept periculoase sau vătămătoare prin lege sau regulament, sau a căror deținere este ilegală, indiferent dacă aceste bunuri sunt sau nu proprietatea persoanei condamnate.

Sub rezerva ultimului alineat, pedeapsa complementară a confiscării se aplică în aceleași condiții tuturor drepturilor necorporale, indiferent de natura lor, divizate sau indivize.

Cu aceleași rezerve, confiscarea poate fi dispusă (în măsura) contravalorii. Confiscarea valorii poate fi executată asupra tuturor bunurilor, indiferent de natura lor, aparținând persoanei condamnate sau, sub rezerva drepturilor, proprietarului de bună-credință. Pentru recuperarea sumei reprezentând contravaloarea bunului confiscat sunt aplicabile dispozițiile referitoare la constrângerea judiciară¹.

Lucrul confiscat este încredințat statului, cu excepția cazului în care există o dispoziție expresă care prevede distrugerea sau înstrăinarea acestuia, dar rămâne grevat, până la concurența valorii sale, cu drepturile reale legal constituite în folosul terților.

Atunci când lucrul confiscat este un vehicul care nu a fost sechestrat sau reținut în cursul procesului, persoana condamnată trebuie, la ordinul întocmit de procuror, să restituie acest vehicul serviciului sau organizației responsabile cu distrugerea sau înstrăinarea acestuia. (...)

[Art.706-141 – 706-158 din Codul de procedură penală](#) conțin dispoziții privind procedura executării pedepsei suplimentare a confiscării, în condițiile definite la articolul 131-21 din Codul penal.

Germania

În timp ce „confiscarea extinsă”, până în 2017, era limitată la infracțiunile enumerate în special în domeniul crimei organizate, după noile modificări această măsură se aplică tuturor infracțiunilor (art.73a, [Codul penal german](#)).

Confiscarea extinsă permite în prezent confiscarea bunurilor, de la făptuitor sau participant, care au fost dobândite prin sau pentru săvârșirea altei infracțiuni. Prin urmare, toate bunurile făptuitorului pot fi confiscate, cu condiția ca instanța să fie convinsă că acestea provin din activități infracționale. Nu este nevoie ca instanța să stabilească sau să dovedească în mod specific infracțiunea.

[Art.73b din Codul penal german](#) se referă la confiscarea de la terți:

(1) Ordinul de confiscare în temeiul secțiunilor 73 și 73a este îndreptat împotriva unei alte persoane care nu este un infractor sau un participant dacă

1. a obținut beneficii din infracțiune, iar infractorul sau participantul au acționat în numele său,

¹ Art.749-762 din Codul de procedură penală,
<https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGISCTA000006138149>

2. a) i-a fost transferat cu titlu gratuit sau fără justificare legală; sau b) i-a fost transferat, iar acesta și-a dat seama sau ar fi trebuit să își dea seama că bunul obținut a fost rezultatul unui act ilicit; sau

3. bunul obținut i-a fost transferat

a) prin moștenire; sau

b) i-a fost transferat în calitate de beneficiar al unei părți obligatorii sau ca legatar.

Teza 1, punctele 2 și 3 nu se aplică în cazul în care bunul dobândit a fost transferat anterior, cu titlu oneros și cu o cauză legală, unui terț care nu și-a dat seama sau nu ar fi trebuit să-și dea seama că bunul dobândit este rezultatul unui act ilicit.

(2) În cazul în care, în temeiul condițiilor prevăzute la alineatul (1) prima teză, numărul 2 sau numărul 3, cealaltă persoană obține un bun corespunzător valorii a ceea ce a fost obținut sau a beneficiilor obținute, instanța dispune, de asemenea, confiscarea acestora.

(3) În condițiile prevăzute la alineatul (1) teza 1 numărul 2 sau numărul 3, instanța poate, de asemenea, să dispună confiscarea a ceea ce a fost dobândit

1. prin vânzarea bunului achiziționat sau ca despăgubire pentru distrugerea, deteriorarea sau înstrăinarea acestuia sau

2. pe baza unui drept dobândit.

Grecia

[Cod penal](#), art.68 – Confiscarea

1. Obiectele sau bunurile care sunt produse ale unei infracțiuni sau contravenții, precum și valoarea acestora și ceea ce a fost dobândit (împreună) cu acestea în mod direct sau indirect, precum și obiectele sau bunurile care au fost folosite sau destinate săvârșirii unei astfel de fapte pot fi confiscate dacă aparțin autorului sau unuia dintre participanți. În cazul în care obiectele sau bunurile de mai sus au fost amestecate cu bunuri obținute din surse legitime, bunurile aferente sunt supuse confiscării până la valoarea determinată a bunurilor mixte.

2. Confiscarea nu se impune atunci când instanța, din oficiu sau la cererea unei părți sau a unui terț, apreciază ca este disproporționată în cazul concret, cum ar fi situația când exista riscul privării persoanei condamnate sau a unui terț, în special a familiilor lor, de ceva care le servește ca mijloc de existență necesar sau le provoacă un prejudiciu excesiv și ireparabil. În cazurile alineatului precedent, instanța poate aplica o confiscare limitată în mod corespunzător sau poate aplica o pedeapsă pecuniară, în conformitate cu alineatul (4).

3. În cazul în care obiectele sau bunurile menționate la alin. 1 nu mai există sau nu au fost găsite, instanța poate impune confiscarea (confiscarea substitutivă) a bunurilor de valoare echivalentă ale infractorului, la momentul condamnării.

4. În cazul în care instanța nu poate impune confiscarea obiectelor sau bunurilor prevăzute la alineatele precedente, deoarece acestea nu există sau sunt insuficiente ori aparțin în totalitate sau în parte unui terț căruia nu i se poate aplica confiscarea, poate impune contravenientului pedeapsa bănească până la quantumul corespunzător contravalorii acestor obiecte.

5. Confiscarea se impune unui terț dacă obiectele sau bunurile au fost transferate, direct sau indirect, de la făptuitor către acesta sau dacă au fost dobândite de acesta ori au ajuns în alt mod la acesta, dacă la momentul dobândirii bunurilor acesta cunoștea că ar putea proveni dintr-o infracțiune și că scopul transferului lor a fost acela de a evita confiscarea. Cunoașterea, conform paragrafului anterior, trebuie să rezulte din combinarea mai multor împrejurări menționate în mod expres în hotărârea judecătorească, cum ar fi în special că transferul sau achiziționarea bunului s-a efectuat fără contrapartidă sau cu o contraprestație semnificativ mai mică decât cea a valorii de piață. Confiscarea se impune terțului numai dacă contravenientul nu poate fi supus confiscării contraprestației primite pentru transfer sau confiscării substitutive. Atunci când terțul este o persoană juridică, se examinează dacă cunoștințele despre originea bunurilor au fost la dispoziția oricărei persoane care are autoritate să o reprezinte sau este autorizată să ia decizii sau să exercite control, în cadrul persoanei juridice sau al întreprinderii sau oricine exercită efectiv aceste atribuții.

6. În orice situație de confiscare, instanța hotărăște dacă ceea ce a fost confiscat trebuie distrus sau dacă poate fi folosit în interes public sau în scopuri sociale ori pentru despăgubirea victimei.

Luxemburg

La 14 iunie 2022, parlamentul luxemburghez a adoptat legea de transpunere a Directivei nr.2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii în Uniunea Europeană. Principalele dispoziții ale [Legii din 22 iunie 2022 privind gestionarea și recuperarea bunurilor sechestrate sau confiscate](#) se referă la:

- crearea unui Oficiu de Gestionare și Recuperare a Activelor (BGRA), sub supravegherea administrativă a Procurorului de Stat, care va fi responsabil cu gestionarea și recuperarea bunurilor sechestrate predate acestuia. De asemenea, acest oficiu va avea competența de a efectua cercetări asupra bunurilor persoanei

condamnate, precum și de a administra bunurile confiscate, inclusiv de a le vinde pentru a evita orice pierdere de valoare;

- transpunerea Deciziei-cadru 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a activelor din statele membre în urmărirea și identificarea produselor infracțiunii sau a altor bunuri legate de infracțiuni, desemnând BGRA ca punct național de contact în Luxemburg ;
- modificarea prevederilor art. 3-6 din Codul penal privind dreptul de acces la avocat pentru orice persoană care are bunuri confiscate (chiar dacă această persoană nu este victima prezumată sau persoana urmărită penal);
- modificarea regimului de confiscare pentru a putea executa efectiv ordonanțe de confiscare, conform cerințelor directivei, pentru a îmbunătăți eficacitatea acestuia, permițând înghețarea și confiscarea bunurilor de depistare și urmărire, chiar și după o condamnare definitivă pentru un infracțiune.

Italia

[Decretul legislativ nr.202 din 29 octombrie 2016](#) transpune Directiva 2014/42/UE privind înghețarea și confiscarea bunurilor și instrumentelor din infracțiuni în uniunea Europeană, modificând anumite dispoziții din [Codul penal](#):

Art.240 - Confiscarea

În cazul unei condamnări, judecătorul poate dispune confiscarea:

- bunurilor care au servit sau au fost destinate săvârșirii infracțiunii și a
- bunurilor care sunt produsul sau profitul acesteia.

Confiscarea se dispune întotdeauna asupra:

1°. bunurilor care constituie valoarea infracțiunii;

1-bis. bunurilor și instrumentelor informatice sau telematice care se presupune a fi fost folosite în întregime sau parțial pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la articolele 615-ter, 615-quater, 615-quinquies, 617-bis, 617-ter, 617-quater, 617-quinquies, 617-sexies, 635-bis, 635-ter, 635-quater, 635-quinquies, 640-ter și 640-quinquies (*precum și activele care compun profitul sau produsul sau sumele de bani, bunurile sau alte utilități de care dispune făptuitorul, la o valoare corespunzătoare, dacă nu este posibilă efectuarea confiscării directe a profitului sau produselor*);

2°. Bunurilor a căror fabricare, folosire, port, posesie sau a înstrăinare constituie infracțiune, chiar dacă nu a fost pronunțată o condamnare. (...)

Art.240bis – Confiscarea în cazuri speciale

În cazurile de condamnare sau aplicare a pedepsei la cerere în temeiul articolului 444 din Codul de procedură penală, pentru oricare dintre infracțiunile listate (...) sau pentru oricare dintre infracțiunile săvârșite în scopuri de terorism, inclusiv internațional, sau de

subminare a ordinii constituționale, confiscarea de bani, bunuri sau alte utilități a căror proveniență condamnatul nu poate justifica și a căror valoare apare ca fiind disproporționată față de veniturile proprii declarate. (...)

Spania

[Legea organică nr.1/30 martie 2015](#) transpune Directiva 2014/42/UE și aduce modificări în [Codul penal](#) în materia confiscării, după cum urmează:

Art.127 din Codul penal reglementează confiscarea în baza unei condamnări pentru infracțiune intenționată atunci când aceasta este însoțită de o pedeapsă privativă de libertate mai mare de un an. Secțiunea a 3-a prevede confiscarea efectelor sau contravaloarea bunurilor atunci când nu este posibilă confiscarea efectelor, bunurilor, mijloacelor sau instrumentelor ori a veniturilor din infracțiunea pentru care este condamnat, și în același mod când valoarea bunurilor sechestrate este mai mică decât cea pe care o aveau la momentul dobândirii lor.

Art.127bis Cod penal reglementează confiscarea extinsă, care stabilește o listă de 18 infracțiuni, inclusiv infracțiunile de corupție, pe baza unor indicii obiective temeinice că bunurile sau efectele provin dintr-o activitate infracțională și nu este dovedită proveniența lor legală, precum și atunci când bunurile nu sunt proporționale între valoarea lor și veniturile de proveniență legală ale persoanei condamnate. Alte indicii pot fi ascunderea dreptului de proprietate sau a oricărei puteri de dispoziție asupra bunurilor sau efectelor menționate prin intermediul unor persoane fizice sau juridice sau entități fără personalitate juridică, paradisuri fiscale sau teritorii cu taxe zero.

Art.127 reglementează confiscarea bunurilor deținute de terți - extinde confiscarea la terții de bună-credință neresponsabili de infracțiune, care le-au dobândit în mod legal, sub prezumția că bănuiesc originea lor ilicită și au fost transferate gratuit sau la un preț mai mic decât prețul real de piață.

Următoarele două articole din Codul penal reglementează confiscarea bunurilor în cadrul unei activități infracționale continuate, la aprecierea judecătorului sau instanței de judecată atunci când împrejurările se dovedesc a fi incorecte sau disproporționate. Se consideră că activitatea infracțională a fost continuată atunci când subiectul este condamnat sau a fost condamnat în același proces pentru 3 sau mai multe infracțiuni din care derivă un beneficiu economic direct sau indirect, ori pentru o infracțiune continuată care cuprinde cel puțin 3 infracțiuni din care s-a obținut un beneficiu economic sau în perioada de 6 ani anterioară datei începerii procesului în care a fost condamnat pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolul 127bis CP.

Webografie

- Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: Recuperarea și confiscarea activelor, COM (2020) 217 final, https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvhdscs8bljza_j9vvik7m1c3gyxp/vl96ejum42x6#footnote3 ;
- *Improving confiscation procedures in the European Union*, 2019, Al.Bernardi, F.Rossi, funded by the European Commission, <http://www.europeanrights.eu/public/commenti/BRONZINI7-Final-Book.pdf> ;
- *Criminal asset recovery in the EU*, Europol, 2016, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/criminal_asset_recovery_in_the_eu_web_version.pdf ;
- Manual privind cooperarea internațională în scopul confiscării produselor infracțiunii, UNODC, 2012, https://www.un.org/ruleoflaw/files/Confiscation_Manual_Ebook_E.pdf ;
- *La confiscation et le recouvrement des produits du crime dans l'Union Européenne*, Charlotte Saumagne, 2021, thèse pour le doctorat en droit pénal et sciences criminelles, École doctorale des Sciences Sociales et Humanités (ED 481 SSH), Centre de Documentation et de Recherches Européennes (CDRE EA 3004), Bayonne, le 16 décembre 2021 ;
- *The new regulations on confiscation orders and asset recovery*, Germania, 2017, https://www.gleisslutz.com/en/regulations_asset_recovery.html ;
- Noi reglementări privind confiscarea, Luxemburg, 2022, <https://www.bsp.lu/publications/newsletters-legal-alerts/new-legislation-luxembourg-concerning-freezing-and> ;
- Diferite cazuri de confiscare prevăzute de legislația penală italiană, <https://www.avvisopubblico.it/home/home/cosa-facciamo/informare/documenti-tematici/beni-confiscati/le-diverse-ipotesi-confisca-previste-nella-legislazione-penale/> ;
- Măsura confiscării în legislația penală spaniolă, după transpunerea Directivei 2014/42, <https://www.lawandtrends.com/noticias/penal/la-nueva-figura-del-decomiso-en-el-codigo-penal-tras-la-transposicion-de-la-directiva-2014-42-ue-de-3-de-abril-1.html> ;
- Sechestrul și confiscarea, Austria, https://www.oesterreich.gv.at/themen/dokumente_und_recht/strafrecht/5/Seite.2460404.html ;
- Sechestrul și confiscarea prin echivalent, Belgia, <https://polinfo.kluwer.be/NewsView.aspx?id=VS300620420&contentdomains=POLINFO&lang=fr> .